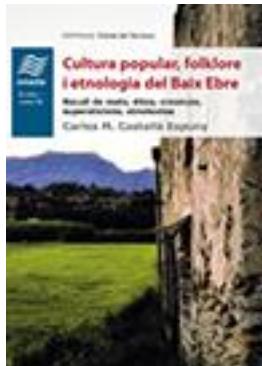

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (maig 2020)

CASTELLÀ ESPUNY, Carles M. *Cultura popular, folklore i etnología del Baix Ebre. Recull de mots, dites, creences, supersticions, etnotextos.* Pròleg Carme ORIOL. Benicarló: Onada edicions, 2017. La nau minor, 08. 143 pàgs. [17 x 24].

Publicació que guanyà el XVII Premi Ciutat de Tortosa. Es destaca el recull de material folklòric portat a terme, juntament amb la passió per la llengua i el coneixement de les seves variants a la comarca del Baix Ebre; per tant, s'ha fet una arreplega sistemàtica de tota la comarca, per mostrar les seves manifestacions populars i creences durant el s. XX. Observa els parlars de la zona i es connecta amb la dialectologia. Consisteix en un treball de camp que conté entrevistes a vuitanta-tres persones, d'edats compreses bàsicament entre els seixanta i els vuitanta anys.

Cal indicar que el material es presenta contextualitzat i explicat amb una redacció àgil i entenedora, enllaçant la narrativa oral i la prosa amena, amb la finalitat de recollir materials folklòrics diversos: parèmies, fòrmules rimades, cantarelles, oracions, costums, etc. El volum està dividit en dues parts: cultura popular i etnotextos (on s'hi troben històries d'experiències personals, amb expressions folklòriques potser desconegudes per les generacions més joves i l'imaginari característic de la zona com la Marfanta). Conté aspectes didàctics i compleix la voluntat de l'autor de reivindicar mots autòctons, dels quals dona una explicació del seu significat i indica si són recollits en els diccionaris normatius. Per tant, el llibre és una producció valuosa per conèixer el patrimoni oral de la zona. Consta d'un índex de noms i bibliografia al final del text.

Castellà exposa a l'introducció la metodologia emprada per portar a terme el seu treball, consistent en les entrevistes a persones de diversos pobles de la comarca (s'aporta una relació de noms i la localitat on viuen), per obtenir una visió geogràfica completa de les seves manifestacions populars i creences, que mostren la manera de viure dels que les mantenen. Resumint, el volum consisteix en la recollida d'un material intangible i immaterial que és viu. Pel que fa a la secció d'etnotextos, es plasmen expressions dels entrevistats que permeten copsar les característiques lingüístiques pròpies de l'informant i de la població a la qual pertany. Els textos parlen d'oficis, menjars, animals, arts de pesca i de caça, faunes de la casa, creences, indrets de la natura, etc. Així com exposa que ha estat el tortosí la modalitat de llengua que l'autor ha fet servir i esmenta les diferències o variants que té amb la d'altres zones.

IHE
(Secretaria de la revista)

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (maig 2020)

Traducción de la reseña anterior:

Publicación que ganó el XVII Premio Ciudad de Tortosa. Se destaca la recopilación de material folklórico llevada a cabo, junto con la pasión por la lengua y el conocimiento de sus variantes en la comarca del Baix Ebre; por lo tanto, se ha realizado una recopilación sistemática de toda la comarca, para mostrar sus manifestaciones populares y creencias durante el s. XX. Observa las diversas hablas de la zona y se conecta con la dialectología. Consiste en un trabajo de campo que contiene entrevistas a ochenta y tres personas, de edades comprendidas básicamente entre los sesenta y los ochenta años.

Debemos indicar que el material se presenta contextualizado y explicado con una redacción ágil y comprensible, enlazando la narrativa oral y la prosa amena, con la finalidad de recoger materiales folklóricos diversos: paremias, fórmulas rimadas, cancioncillas, oraciones, costumbres, etc. El volumen está dividido en dos partes: cultura popular y etnotextos (donde se encuentran historias de experiencias personales, con expresiones folklóricas tal vez desconocidas por las generaciones más jóvenes y el imaginario característico de la zona como la Marfanta). Contiene aspectos didácticos y el autor cumple la voluntad de reivindicar términos autóctonos, de los cuales proporciona una explicación de su significado e indica si se recogen en los diccionarios normativos. Por lo tanto, el libro consiste en una producción valiosa para conocer el patrimonio oral de la zona. Consta de un índice de nombres y bibliografía al final del texto.

Castellà expone en la introducción la metodología empleada para llevar a cabo su trabajo, consistente en las entrevistas a personas de diversos pueblos de la comarca (se aporta una relación de nombres y la localidad donde viven), para obtener una visión geográfica completa de sus manifestaciones populares y creencias, que muestran la manera de vivir de los que las mantienen. Resumiendo, el volumen consiste en la recopilación de un material intangible e inmaterial que se encuentra vivo. En cuanto a la sección de etnotextos, se plasman expresiones de los entrevistados que permiten observar las características lingüísticas propias del informante y de la población a la cual pertenece. Los textos hablan de oficios, comidas, animales, artes de pesca y de caza, labores de la casa, creencias, sitios de la naturaleza, etc. Así como el autor expone que ha sido la modalidad lingüística de Tortosa la que ha utilizado y menciona las diferentes variantes que tiene con la de otras zonas.

IHE
(Secretaria de la revista)